

IZVJEŠTAJ
SA XVII SASTANKA PODODBORA ZA TRGOVINU, INDUSTRIJU, CARINE I POREZE
IZMEĐU CRNE GORE I EVROPSKE UNIJE

Podgorica, 11. jun 2024. godine

Hibridni format

Sastankom Pododbora za trgovinu, industriju, carine i poreze je sa crnogorske strane predsjedavala Ivona Savićević, v.d. generalne direktorice za međunarodnu saradnju, evropske integracije i implementaciju fondova EU u Ministarstvu ekonomskog razvoja, dok je sa strane EU predsjedavala Sindi van der Bogert (Cindy van der Boogert), zamjenica šefa jedinice za Crnu Goru i Srbiju u Generalnom direktoratu Evropske komisije za susjedsku politiku i politiku proširenja

Crna Gora se obavezala da putem koordiniranog angažovanja svih institucija nastaviti sa usklađivanjem domaćeg zakonodavstva sa evropskim propisima, njihovom adekvatnom primjenom, izgradnjom novih institucija, jačanju postojećih kapaciteta, kao i unaprijeđenju potrebnih znanja i vještina i ispunjavanja preduslova za budući ulazak u EU.

Crna Gora je predstavila napredak u svim oblastima obuhvaćenim Pododborom, uključujući usklađivanje zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU i jačanje administrativnih kapaciteta institucija. Takođe je naglašeno da su neka poglavlja, poput preduzetništva i industrijske politike, u završnoj fazi pripreme za privremeno zatvaranje, uz napomenu da će Crna Gora predstaviti plan za ispunjavanje obaveza iz završnih mjerila u poglavljima koja još nisu privremeno zatvorena.

Evropska komisija (EK) je pozdravila snažan fokus Crne Gore na sprovođenju reformi u cilju dobijanja Izveštaja o procjeni privremenih merila (IBAR) za poglavlja vladavine prava 23 i 24, što omogućava prelazak na sljedeću fazu privremenog zatvaranja poglavlja. EK je takođe naglasila potrebu da Crna Gora jasno definiše svoj vremenski okvir za zatvaranje poglavlja koristeći ambiciozan, ali realističan pristup. Na kraju, istaknut je značaj novog Plana rasta za Zapadni Balkan, uključujući Reformsku agendu, za podršku reformama Crne Gore i procesu pridruživanja.

1. SLOBODNO KRETANJE ROBA

Crna Gora je predstavila napredak ostvaren u prethodnom periodu koji se odnosi na dalje usklađivanje zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU, posebno u oblastima hemikalija, lijekova, medicinskih uređaja, građevinskih proizvoda i na pripremu izveštaja o ispunjavanju obaveza shodno članovima 34-46 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (TFEU).

EK je ohrabila Crnu Goru da preduzme preostale aktivnosti ka punopravnom članstvu u međunarodnim organizacijama Evropskom komitetu za standardizaciju (CEN) i Evropskom komitetu za elektrotehničku standardizaciju (CENELEC).

Takođe je naglasila važnost jačanja administrativnih i finansijskih resursa u institucijama u čijoj su nadležnosti infrastruktura kvaliteta i nadzor proizvoda na tržištu.

EK je istakla potrebu da Crna Gora dodatno ojača nacionalni sistem nadzora u oblasti farmacije i omogući sprovođenje EU dobre proizvođačke prakse (GMP) za farmaceutske proizvode.

Operativni zaključci:

1. Crna Gora da pripremi plan za zakonodavno usklađivanje u oblasti slobodnog kretanja robe u skladu sa planiranim rokovima za zatvaranje poglavlja do III Q 2024. godine.
2. Crna Gora da dodatno ojača nacionalni sistem nadzora u oblasti farmacije i sprovođenje EU dobre proizvođačke prakse (GMP) za farmaceutske proizvode do II Q 2025. godine.
3. Crna Gora je u obavezi da usvoji Izveštaj o ispunjavanju obaveza shodno članovima 34-36 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (TFEU) i da isti dostavi EK, na engleskom jeziku, do II Q 2025. godine.
4. Crna Gora da dostavi EK Izveštaj o upravljanju hemikalijama (na engleskom jeziku) do IV Q 2024. godine.
5. Crna Gora da preduzme sve potrebne mjere kako bi osigurala da Institut za standardizaciju Crne Gore (ISME) postane punopravni član Evropskog komiteta za standardizaciju (CEN) i Evropskog komiteta za elektrotehničku standardizaciju (CENELEC) do II Q 2025. godine.
6. EK da dostavi komentare na nacrt legislative koje je Crna Gora dostavila u oblastima nadzora proizvoda na tržištu, opojnih droga/psihoaktivnih supstanci i lijekova do III Q 2024. godine.
7. EK da dostavi Crnoj Gori ažuriranu listu pravne tekovine EU za Poglavlje 1 do III Q 2024. godine.

2. PREDUZETNIŠTVO I INDUSTRIJSKA POLITIKA

EK je pozdravila finalnu fazu usklađivanja zakonodavstva Crne Gore sa Direktivom o zakašnjelim plaćanjima. Takođe je pozdravila usvajanje Strategije razvoja MSP Crne Gore za period 2023-2026.

Pored navedenog, EK je pozvala Crnu Goru da u narednom periodu usvoji Industrijsku politiku za 2024-2028, dok je Crna Gora pružila ažurirane informacije o svom radu i planovima u vezi sa privatizacijom državnih preduzeća. Na kraju, EK je ohrabrila Crnu Goru da nastavi sa sprovođenjem potrebnih aktivnosti za uspješnu primjenu međunarodnog sporazuma između Evropske unije i Crne Gore o učešću u programu Unije „Single Market Programme”.

Operativni zaključci:

1. Crna Gora treba da prenese u zakonodavstvo Direktivu o zakašnjelim plaćanjima do III Q 2024. godine.
2. Crna Gora treba da usvoji Strategiju za industrijsku politiku zajedno sa akcionim planom za 2024. godinu do III Q 2024. godine.
3. Crna Gora da nastavi sa primjenom međunarodnog sporazuma između Evropske unije i Crne Gore o učešću u programu Unije „Single Market Programme”.

3. TRGOVINA

Razmijenjene su informacije o trgovinskim statističkim podacima CG i EU, pri čemu je dogovoreno da se razjasne određena neslaganja, posebno u vezi sa trgovinom mineralnim proizvodima (električnom energijom). EK je pozdravila kontinuirano usklađivanje Crne Gore sa pravilima i stavovima EU u oblasti trgovine, uključujući i njen angažman u Svetskoj trgovinskoj organizaciji (STO).

Takođe, EK je pohvalila Crnu Goru zbog usklađivanja sa EU režimom sankcija Rusiji, uključujući prenos 12. i 13. paketa sankcija u nacionalno zakonodavstvo. Ohrabrena je i aktivna uloga Crne Gore u sprovođenju CEFTA sporazuma i Akcionog plana za zajedničko regionalno tržište.

Uzimajući u obzir napredak Crne Gore u vezi sa mehanizmom skrininga stranih direktnih investicija (SDI), EK je pružila ažurirane informacije o poslednjim dešavanjima na nivou EU u ovoj oblasti. Konačno, dogovoreno je da će Crna Gora obavještavati EK o donošenju Odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste dvostruke namjene.

Operativni zaključci:

1. Crna Gora i EK će nastaviti razmjenu podataka o trgovinskim statističkim podacima kako bi se razjasnila neslaganja u navedenim podacima posebno u dijelu trgovine mineralnim proizvodima, do IV Q 2024. godine.
2. Crna Gora treba da dostavi EK podatke o trgovini uslugama za referentnu 2023. godinu do IV Q 2024. godine.
3. Počevši od sledećeg TICT SC sastanka (2025), Crna Gora treba da dostavlja statističke podatke o trgovini robom i uslugama, kao i podatke o SDI, pokrivajući prethodne tri godine u skladu sa dostupnim podacima.
4. Crna Gora će nastaviti sa aktivnom ulogom u sprovođenju Akcionog plana za zajedničko regionalno tržište. U tom kontekstu, Crna Gora će obavještavati EK o svim dešavanjima u vezi sa planiranim projektom zaštite prava intelektualne svojine koji vodi EUIPO.
5. Crna Gora će obavještavati EK o statusu donošenja Odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste dvostruke namjene, planirane za III Q 2024. godine.

4. CARINSKA UNIJA

EK je pozvala Crnu Goru da preduzme mjere kako bi osigurala blagovremeno pristupanje Konvenciji Evropske unije o zajedničkom tranzitnom postupku, naglašavajući važnost obezbjeđivanja dovoljnog broja zaposlenih za sprovođenje i unapređenje carinskih IT sistema. Takođe, pozvala je Upravu carina Crne Gore da izradi i podijeli sa EK strategije za unapređenje IT sistema.

Što se tiče ilegalne trgovine duvanom u luci Bar, EK je pozdravila postignuti napredak, ali je naglasila da Crna Gora treba da pokaže snažnije napore i konkretne rezultate van carinskog okruženja. Posebno je istaknuto da je potrebno unaprijediti rad pravosudnog sistema, poboljšati evidenciju pravosnažnih presuda i konfiskacije prihoda od kriminala.

EK je ohrabрила Crnu Goru da nastavi sa mjerama za suzbijanje krijumčarenja duvana, uključujući jačanje kontrola i nadzornih sistema u slobodnim zonama, kao i uništavanje zaplijenjene imovine.

Operativni zaključci:

1. Crna Gora treba da izradi i podijeli sa EK Poslovnu strategiju Carinske uprave do IV Q 2024.
2. Crna Gora treba da izradi i podijeli sa EK IT strategiju Carinske uprave do IV Q 2024.
3. Crna Gora treba da preispita planirani datum zatvaranja poglavlja koji će se reflektovati tokom izrade gore navedenih strategija.
4. Crna Gora treba da nastavi sa mjerama za suzbijanje krijumčarenja duvana, uključujući jačanje kontrola i nadzornih sistema u slobodnim zonama i da izvijesti EK do II Q 2025.
5. Crna Gora treba da potvrdi EK da je povukla dozvolu za rad fabrici duvana u slobodnoj zoni opštine Podgorice, do III Q 2024.
6. Crna Gora će nastaviti aktivnosti na sprovođenju Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) o kontroli duvana i da izvijesti EK do II Q 2025.
7. Crna Gora treba da nastavi aktivnosti nakon uništavanja zaplijenjene imovine u luci Bar, posebno cigareta i da izvijesti EK do II Q 2025.

5. OPOREZIVANJE

EK je pozdravila napredak Crne Gore u daljem usklađivanju zakonodavstva sa pravnim tekovinama EU, uključujući izmjene akciza na cigarete. Kada je riječ o zakonodavnom usklađivanju, EK je uzela

u obzir planove Crne Gore da sukcesivno mijenja zakonodavstvo o PDV-u i akcizama, ali je savjetovala da Crna Gora umjesto toga direktno usvoji zakonodavstvo koje je u potpunosti usklađeno sa pravnim tekovinama EU, dok bi se različiti datumi stupanja na snagu mogli prilagođavati prema potrebi.

EK je takođe podstakla Crnu Goru da uvede markere za gorivo kako bi se spriječila zloupotreba goriva sa sniženim poreskim stopama. EK je naglasila važnost usklađenosti sa međunarodnim standardima razmjene poreskih informacija (kako automatski, tako i na zahtjev), a potom će razmotriti rezultate istraživanja u izveštaju OECD Globalnog foruma, koji će biti objavljen u oktobru 2024. godine.

Obije strane su se saglasile da će nastaviti praćenje rada Crne Gore na pripremi IT sistema potrebnih za razmjenu poreskih informacija sa državama članicama EU, kroz izradu IT strategije Crne Gore, koja će biti dostavljena EK.

Operativni zaključci:

1. Crna Gora da revidira svoj plan zakonodavnog usklađivanja u oblasti oporezivanja u skladu sa planiranim rokovima za zatvaranje ovog poglavlja do III Q 2024. godine.
2. EK i Crna Gora da održe tehnički sastanak radi diskusije o planovima za ispunjavanje završnog mjerila u vezi sa poreskim IT sistemima za Poglavlje 16 do II Q 2025. godine.